

TVIRTINU

Kauno apylinkės teismo pirmininkas
Arūnas Purvainis

KAUNO APYLINKĖS TEISMAS

PAŽYMA Nr. Vh-289

APIE STT TEISMUOSE ATLIKTO KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS (KRA) 2019 m. liepos 31 d. IŠVADOJE PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMĄ KAUNO APYLINKĖS TEISME

Eil. Nr.	STT pasiūlymai	Planuojamos įgyvendinti priemonės Atsižvelgta - detalizuoti, nurodyti kaip? Atsižvelgta iš dalies - detalizuoti, nurodyti kaip? Pagrįsti, kodėl atsižvelgta tik iš dalies? Neatsižvelgta - pagrįsti kodėl?
1.	<p>4.1.1. Atskirti bylų paskirstymo teisėjams, naudojantis Modulio galimybėmis, ir rašytinio sprendimo dėl teisėjų paskyrimo priėmimo veiksmus ir (ar) einamąją šios procedūros įgyvendinimo kontrolę atliekančius asmenis, užtikrinant 4 akių principo įgyvendinimą. Įvertinti galimybes pavesti pirminių duomenų (tam tikros apimties) suvedimo į LITEKO funkcijas ir darbo su LITEKO Moduliu funkcijas atlikti skirtingiems asmenims.</p>	<p>Atsižvelgta. Kauno apylinkės teisme pirminių duomenų įvedimo į LITEKO ir bylų paskirstymo (naudojantis Modulio galimybėmis) funkcijas atlieka viso keturi asmenys, iš kurių trys asmenys atlieka pirminių duomenų (tam tikros apimties, t.y. bylų šalių ar kitus bylos duomenis), o ketvirtas asmuo įveda teisėjų duomenis (pvz. specializacijas, laikotarpius dėl atostogų, nedarbingumo, išraišką procentais, kai teisėjo krūvis turi būti mažinamas ir kt.) bei paskirsto bylas teisėjams. Tokiu būdu užtikrinamas 4 akių principo įgyvendinimas. Kauno apylinkės teisme bylas skirstantys asmenys nepriima rašytinių sprendimų (potvarkių ir kt.) dėl teisėjų paskyrimo bei neatlieka šios procedūros įgyvendinimo kontrolės. Rašytinius sprendimus (potvarkius) dėl bylų paskyrimo priima teismo pirmininkas arba teismo pirmininko pavaduotojai. Bylų paskirstymo teisėjams koordinavimas ir kontrolė teismo pirmininko įsakymais yra priskirti teismo pirmininko pavaduotojams pagal atitinkamo organizacinio darbo sritį. Be to, Kauno apylinkės teismo 2020 metų organizacinės veiklos priežiūros plano 2.2. punkte buvo numatytas ir planuojama tęsti 2021 metų organizacinės veiklos priežiūros plane numatytą civilinių, baudžiamųjų, administracinių nusižengimų bylų paskirstymo teisėjams tvarkos laikymosi, nukrypimo nuo modulio sudaryto teisėjų eiliškumo priežasčių tinkamo nurodymo patikrinimą, kuris pavestas atlikti teismo raštinės skyriaus vedėjai, teismo raštinės skyriaus patarėjai, teismo raštinės skyriaus rūmų raštinės biurų vedėjoms (ne centriniuose rūmuose). Taigi, pirminių duomenų įvedimo į LITEKO ir bylų paskirstymo teisėjams funkcijas atlieka skirtingi asmenys, taip pat yra numatyti asmenys (pirmininkas, pavaduotojai), kurie prima rašytinių sprendimą dėl teisėjų paskyrimo ir atlieka einamąją šios procedūros atlikimo kontrolę. Šie procesai Kauno apylinkės teisme yra atskirti.</p>
2.	<p>4.1.2. Atliekant teismų patikrinimus ir įgyvendinant vidaus kontrolės priemones bylų paskirstymo teisėjams ir teisėjų</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Kauno apylinkės teismo 2020 metų organizacinės veiklos priežiūros plane, patvirtintame teismo pirmininko 2020 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. V-50 (pakeistas Kauno apylinkės teismo pirmininko</p>

	<p>kollegijų sudarymo procedūroje, atsitiktinės atrankos būdu atkreipti dėmesį į šiuos aspektus:</p> <p>4.1.2.1. duomenų apie teisėjui priskirtų nagrinėjamų bylų tipus ir specializacijas pakeitimus;</p> <p>4.1.2.2. duomenų apie teisėjo teisėto nebuvimo darbe laikotarpių, komandiruočių laikotarpių ir t. t. tikrumą ir pagrįstumą;</p> <p>4.1.2.3. duomenų apie darbo krūvio išlyginimo teisėjams teisme taikomą praktiką, jos pagrįstumą ir formalizavimą, bylų skaičiaus ir (ar) jų sudėtingumo apskaičiavimo dokumentavimą, jų atitiktį realiai situacijai bylos paskirstymo momentu;</p> <p>4.1.2.4. Teisėjų atmetimo priežastis, susijusias su teismo posėdžių teismuose planavimu (apeliacinė ir kasacinė instancija).</p>	<p>2020 m. spalio 1 d. įsakymu Nr. V-210) buvo numatytos ir planuojama tęsti 2021 metų organizacinės veiklos priežiūros plane numatytą civilinių, baudžiamųjų, administracinių nusižengimų bylų paskirstymo teisėjams tvarkos laikymosi, nukrypimo nuo bylų skirstymo modulio sudaryto teisėjų eiliškumo priežasčių tinkamo nurodymo patikrinimą (2.2. p.), t. y. tikrinama, ar bylos skirstomos laikantis taisyklių ir ar tinkamai nurodomos priežastys, dėl kurių nukrypstama nuo bylų skirstymo modulio sudaryto teisėjų eiliškumo.</p> <p>Planuojama atsižvelgti į tai, kad planuojant teismo vidaus kontrolės priemones bylų paskirstymo teisėjams srityje būtų atsižvelgta į 4.1.2.1., 4.1.2.2. punktus ir patikrinimai būtų atliekami, atkreipiant dėmesį į šiuose punktuose nurodytus aspektus.</p> <p>Neplanuojama atsižvelgti į 4.1.2.3 punkte nurodytą pasiūlymą, kadangi manytina, kad 4.1.2.3. punkte nurodytas aspektas yra labiau aktualus vykdant išorinį teismo administravimą, nes išorinis subjektas galėtų įvertinti, ar teismo administracija taiko tinkamą darbo krūvio išlyginimo praktiką.</p> <p>4.1.2.4. punkte nurodytas pasiūlymas Kauno apylinkės teismui, kaip pirmosios instancijos teismui neaktualus, kadangi pasiūlymas pateiktas apeliacinei ir kasacinei instancijai.</p>
3.	<p>4.1.3. Užtikrinti, kad teismuose paskirti atitikties pareigūnai teiktų teismų (skyrių) pirmininkams ir bylas skirstantiems asmenims informaciją apie galimus interesų konfliktus, remdamiesi teisėjų privačių interesų deklaracijose pateiktų duomenų analize.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Kauno apylinkės teisme šiuo metu nėra paskirto asmens (atitikties pareigūno), kuris būtų atsakingas už teisėjų privačių interesų deklaracijose pateiktų duomenų analizę ir jų pagrindu informacijos teikimą bylas skirstantiems asmenims apie galimus interesų konfliktus, skirstant bylas. Manoma, kad tokio asmens ar asmenų paskyrimas ir tokia procedūra užvilktų bylų paskirstymo procesą.</p> <p>Tuo pačiu atkreiptinas dėmesys ir į Išvadoje išdėstytus teiginius apie tai, kad privačių interesų deklaracijose pateiktų duomenų įvertinimas prieš paskiriant bylas dėl objektyvių priežasčių Kauno apylinkės teisme yra sunkiai įgyvendinamas praktikoje - šis teismas yra antras pagal dydį šalies teismas, todėl įvertinti visų teisėjų privačių interesų deklaracijose deklaruotą informaciją prieš paskiriant kiekvieną bylą ne visada įmanoma dėl labai didelio gaunamų bylų skaičiaus. Tais atvejais, jei dėl didelio gaunamų bylų skaičiaus į minėtus duomenis skiriant bylas neatsižvelgiama, nešališkumas užtikrinamas per nu(s)šalinimo institutą.</p>

		<p>Pasiūlymas užtikrinti, kad teismuose paskirti atitikties pareigūnai teiktų teismų (skyrių) pirmininkams informaciją apie galimus interesų konfliktus, remdamiesi teisėjų privačių interesų deklaracijose pateiktą duomenų analize Kauno apylinkės teisme yra iš dalies užtikrintas Kauno apylinkės teismo pirmininko 2019 m. kovo 19 d. įsakymu Nr. V-53 patvirtintų Kauno apylinkės teismo vidaus tvarkos taisyklių 89 punkte ir Kauno apylinkės teismo pirmininko 2020 m. sausio 13 d. įsakyme Nr. V-5 „Dėl pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo“ nustatytu teisiniu reguliavimu.</p>
4.	<p>4.1.4. Formalizuoti teisėjų darbo krūvio apskaičiavimo procedūras, dokumentuoti, įtraukti į bylų nomenklatūrą.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Teisėjų darbo krūvio apskaičiavimo procedūros Kauno apylinkės teisme yra dokumentuotos, įtrauktos į bylų dokumentacijos planą jų neišskiriant, kartu su kitais priimtais veikia reglamentuojančiais vidaus teisės aktais:</p> <p>1. Kauno apylinkės teisme į Lietuvos teismų informacinę sistemą (toliau – LITEKO) įvedami duomenys apie teisėjų darbo krūvį yra pagrįsti rašytiniais teismo pirmininko įsakymais (potvarkiais), teismo pirmininko pavaduotojų potvarkiais (pvz. Kauno apylinkės teismo pirmininko 2020 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. V-124, Kauno apylinkės teismo pirmininko 2019 m. gegužės 2 d. įsakymo Nr. V-87 „Dėl teismo pirmininko pavaduotojų darbo krūvio sumažinimo“ 1 punktu teismo pirmininko pavaduotojoms civilinėms byloms darbo krūvis nagrinėjant bylas sumažintas 40 procentų; Kauno apylinkės teismo pirmininko 2019 m. liepos 15 d. įsakymo Nr. V-130 „Dėl teismo pirmininko darbo krūvio sumažinimo“ nuo 2019 m. liepos 15 d. darbo krūvis nagrinėjant bylas sumažintas 50 procentų; Kauno apylinkės teismo pirmininko 2020 m. liepos 30 d. įsakymo Nr. V-176 „Dėl darbo krūvio sumažinimo teismo pirmininko pavaduotojai darbo krūvis nagrinėjant bylas sumažintas 40 procentų; Kauno apylinkės teismo pirmininko 2020 m. spalio 13 d. įsakymo Nr. V-216 „Kauno apylinkės teismo Antikorupcinės komisijos pirmininkės darbo krūvis nagrinėjant bylas sumažintas 10 procentų).</p> <p>2. Teisėjų darbo krūvio apskaičiavimo procedūros taip pat yra formalizuotos Kauno apylinkės teismo pirmininko 2020 m. kovo 9 d. įsakymo Nr. V-61 „Bylų paskirstymo teisėjams Kauno apylinkės teisme taisyklių“ nuostatomis bei yra įtrauktos į Organizacinės veiklos priežiūros planą (1.11 punktas)</p>
5.	<p>4.1.5. Užtikrinti, kad Modulio automatizuotu būdu atrinktų teisėjų pranešėjų atmetimo pagrindai visada būtų pagrįsti rašytiniais teismo (skyrių) pirmininko įsakymais (potvarkiais), kuriuose būtų nurodomi konkretūs duomenys apie jo atmetimo priežastis.</p>	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Atmetant Modulio automatizuotu būdu atrinktą teisėją, visada yra nurodoma atmetimo priežastis ir atmetimo pagrindas (nurodomas Bylų paskirstymo taisyklių atitinkamas punktas, priimamas teismo pirmininko ar teismo pirmininko pavaduotojo įsakymas, potvarkis ir pan.).</p>

6.	<p>4.1.6. Skirstant apeliacinės instancijos bylas, skirstymo protokole formuluojamoje priežastyje nurodyti ne tik atitinkamą Bylų paskirstymo taisyklių punktą, bet ir konkrečias bylas, kurios jau buvo paskirtos teisėjui per tam tikrą laikotarpį ir dėl to jam per tą bylų skirstymą nebegali būti skiriama daugiau bylų.</p>	<p>Pateiktas pasiūlymas Kauno apylinkės (kaip pirmosios instancijos) teismui neaktualus, kadangi pasiūlymas pateiktas apeliacinei instancijai.</p>
7.	<p>4.1.7. Kas mėnesį skelbti teismo intraneto svetainėje duomenis apie nagrinėjamų bylų, paskirtų teisėjams per tam tikrą laikotarpį, sudėtingumą ir skaičių. Tokiu būdu būtų sudaryta galimybė teisėjams matyti paskirtų bylų skaičių ir turimą darbo krūvį, palyginti jį su kitų teisėjų turimais darbo krūviais.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies</p> <p>Pagal Kauno apylinkės teismo organizacinės priežiūros planą kiekvienais metais atliekama Kauno apylinkės teismo krūvių analizė. Ataskaitos teikiamos už kiekvieną einamųjų metų ketvirtį. Atliekant analizę individualiai įvertinamos kiekvieno teisėjo dirbtos darbo dienos ir aktualiu laikotarpiu gautos bylos (tiek bendras gautų bylų skaičius, tiek tam tikros kategorijos bylų skaičius). Šios ataskaitos yra pateikiamos susipažinimui ne teismo intraneto svetainėje, o teismo vidinėje failų saugykloje, kuri prieinama visiems teismo darbuotojams. Minėtos ataskaitos taip pat aptariamose teisėjų susirinkimuose.</p> <p>Manoma, kad individualių teisėjų gautų bylų kategorijų ir skaičiaus skelbimas už trumpą laikotarpį (pvz., už mėnesį) būtų netikslingas, nes tokia informacija, neįvertinus teisėjų teisėto nebuvimo darbe laikotarpių (atostogų, nedarbingumo, komandiruočių ir pan.), bus mažai informatyvi ir galimai klaidinanti. Be to, bylų skirstymo modulis gaunamų bylų krūvius skirsto atsižvelgiant į 90 dienų laikotarpį, tad statistiniai duomenys už vieno mėnesio laikotarpį neatspindėtų realių teisėjų darbo krūvių.</p> <p>Be to, kiekvienas atitinkamo teismo teisėjas gali patikrinti ne tik savo, bet ir kito tame pačiame teisme dirbančio kolegos gautų bylų kiekius, pasinaudodamas LJTEKO sistemos funkcionalumais. Tokiu būdu yra galimybė matyti savo ir kitų teisėjų paskirtų ir turimų bylų kiekį už bet kurį laikotarpį.</p>

8.	4.1.8. Bylų paskirstymo teisėjams ir teisėjų kolegijų sudarymo taisyklėse reglamentuoti teisėjo ne pranešėjo pakeitimo kitu teisėju kriterijus, mažinant sprendimą priimančių asmenų diskreciją.	Pateiktas pasiūlymas neaktualus, kadangi Kauno apylinkės teismas yra pirmosios instancijos teismas, kuriame kolegijos paprastai nėra sudaromos.
9.	4.1.9. Pakeičiant kolegijos narį sistemoje keitimą pagrįsti objektyviomis priežastimis, įrodančiomis tokio pakeitimo pagrįstumą.	<p>Atsižvelgta.</p> <p>Kauno apylinkės teisme pasitaiko vienetiniai atvejai, kuomet apylinkės teismo pirmininkas ar pirmininko pavaduotojas, atsižvelgdami į bylos sudėtingumą, pasinaudoja teise bylai nagrinėti sudaryti trijų teisėjų kolegiją. Esant poreikiui keisti jau sudarytos kolegijos narį, nutartyse motyvuotai nurodomos objektyvios teisėjo pakeitimo priežastys. Šie duomenys atitinkamai pažymimi LITEKO sistemoje (nutartys įkeliamos į sistemą).</p>
10.	4.1.10. Jei bylas skirstantis asmuo netvirtina Modulio parinkto teisėjo, siekiant užtikrinti nuolatinę kolegijų sudėties stabilumą, kai bylos negali nagrinėti bent vienas iš teisėjo pranešėjo kolegijos narių, nurodyti, kuris nuolatinės kolegijos narių ir dėl kokių priežasčių negali nagrinėti bylos ir dėl to byla turi būti skiriama kitai kolegijai.	Pateiktas pasiūlymas neaktualus, kadangi Kauno apylinkės teismas yra pirmosios instancijos teismas, kuriame nuolatinės kolegijos nėra sudaromos.
11.	4.1.11. Įsakymuose, nutartyse dėl teisėjų kolegijų sudarymo nurodyti kolegijų generavimo versijos Nr., kuri būtų pridėta kaip priedas.	Pateiktas pasiūlymas neaktualus, kadangi Kauno apylinkės teismas yra pirmosios instancijos teismas, kuriame nuolatinės kolegijos nėra sudaromos.

Antikorupcinės komisijos pirmininkė
Teisėja

Vaida Motiejūnienė